

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Αγράφων 3-5, Μαρούσι
Τ.Κ. 15123
Τηλ. 2105212000
www.eody.gov.gr
@eody
@eody_gr

Πληροφορίες:

**Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης &
Παρέμβασης για Λοιμώδη Νοσήματα
Τμήμα Νοσημάτων που Μεταδίδονται με
Διαβιβαστές
ΔΑΝΑΗ ΠΕΡΒΑΝΙΔΟΥ, 2108899052**

Ε.Ο.Δ.Υ.

ΕΠ 2457 : 2022 - 04/07/2022

Προς :

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ):

- Περιφερειάρχη (grper@pkm.gov.gr)
- Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας ΠΚΜ (edygeia@pkm.gov.gr)
A.Toboulidou@pkm.gov.gr
- Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας ΠΚΜ (dykmpkm@pkm.gov.gr)
- Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Ημαθίας (dygeias@imathia.pkm.gov.gr)

Θέμα: «ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ - Κυκλοφορία ιού του Δυτικού Νείλου σε κουνούπια στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, Ιούνιος 2022 - Συνιστώμενα μέτρα πρόληψης»

Αξιότιμοι,

Όπως γνωρίζετε, κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε ανθρώπους και ζώα έχουν καταγραφεί τα έτη 2010-2014 και 2017-2021, κατά τους θερινούς μήνες, σε διάφορες περιοχές της χώρας μας, ενώ κυκλοφορία του ιού έχει καταγραφεί σε όλες τις Περιφέρειες. Περιστατικά λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε ανθρώπους έχουν καταγραφεί στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας -σε σειρά ετών- κατά τα προηγούμενα έτη (κατά τα έτη 2010-2013 και 2018-2021). Δεδομένης της σύνθετης επιδημιολογίας και της απρόβλεπτης κυκλοφορίας του ιού, θεωρείται πιθανή και αναμενόμενη η επανεμφάνιση περιστατικών λοίμωξης από τον ιό στη χώρα και κατά την τρέχουσα περίοδο 2022, τόσο σε γνωστές όσο και σε νέες περιοχές. Κατά την τρέχουσα περίοδο 2022, μέχρι στιγμής (4/7/2022), δεν έχουν επιβεβαιωθεί ανθρώπινα κρούσματα της λοίμωξης στη χώρα.

Ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.), για την περίοδο 2022, συμμετέχει/ διενεργεί έργο ενεργητικής εντομολογικής επιτήρησης σε διάφορες περιοχές της χώρας, σε συνεργασία είτε με αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης (Περιφέρειες/ Περιφερειακές Ενότητες) και τους αναδόχους των έργων διαχείρισης κουνουπιών των Περιφερειών ή απευθείας με ανάδοχες εταιρείες, με τη Μονάδα Ιατρικής Εντομολογίας της Σχολής Δημόσιας Υγείας, Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο.

Όπως γνωρίζετε, ο Ε.Ο.Δ.Υ. συνεργάζεται με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ) και τον ανάδοχο του έργου διαχείρισης κουνουπιών της Περιφέρειας, για την υλοποίηση ολοκληρωμένου έργου εντομολογικής επιτήρησης, κατά την τρέχουσα περίοδο, που περιλαμβάνει τον έλεγχο της παρουσίας του ιού του Δυτικού Νείλου σε συλλεχθέντα κουνούπια, ως συστήματος έγκαιρης ειδοποίησης της κυκλοφορίας του ιού σε τοπικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτής της δράσης και συνεργασίας, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι έχει καταγραφεί πρόσφατα η κυκλοφορία του ιού του Δυτικού Νείλου σε κουνούπια σε ορισμένες περιοχές της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, συμπεριλαμβανομένης περιοχής της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Ημαθίας (από δειγματοληψία κουνουπιών στα

μέσα Ιουνίου 2022). Η παρουσία θετικών κουνουπιών υποδεικνύει την κυκλοφορία του ιού σε πτηνά στις περιοχές αυτές (από όπου μολύνονται τα κουνούπια).

Για την τοποθεσία της περιοχής όπου ανευρέθησαν τα θετικά κουνούπια έχουν ήδη ενημερωθεί τηλεφωνικά η Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της ΠΚΜ και η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Ημαθίας. Η ακριβής τοποθεσία των θετικών κουνουπιών και το σύνολο των εντομολογικών δεδομένων από την ΠΚΜ διατίθεται και θα συνεχίσει να διατίθεται -μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας/ φύλλου εργασίας excel, το οποίο επικαιροποιείται τακτικά- απευθείας στη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της ΠΚΜ. Ο σύνδεσμος για τη διαδικτυακή πλατφόρμα/ φύλλο εργασίας excel έχει σταλεί στην ανωτέρω Γενική Διεύθυνση της ΠΚΜ, από την οποία θα ενημερώνονται για τα (τυχόν επόμενα) θετικά στον ιό κουνούπια -κατά την κρίση της- όλες οι λοιπές αρμόδιες αρχές (σε επίπεδο Περιφέρειας, Περιφερειακών Ενοτήτων και Δήμων) και οι εμπλεκόμενοι φορείς. Παρακαλούμε (τη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας ΠΚΜ) όπως ανατρέχετε συχνά στο φύλλο αυτό (μέσω του ίδιου συνδέσμου), ώστε να παρακολουθείτε απευθείας τα επικαιροποιημένα αποτελέσματα της εντομολογικής επιτήρησης στην περιοχή ευθύνης σας.

Ο ιός του Δυτικού Νείλου μεταδίδεται στους ανθρώπους κυρίως με το τσίμπημα μολυσμένου κουνουπιού. Τα κουνούπια μολύνονται όταν τρέφονται από μολυσμένα πτηνά, τα οποία αποτελούν την κύρια φυσική δεξαμενή (reservoir) του ιού. Αν και μπορεί να μολυνθούν από τον ιό πολλά γένη και είδη κουνουπιών, τα κουνούπια του γένους *Culex* θεωρούνται γενικά οι πιο σημαντικοί διαβιβαστές του ιού και ιδίως το είδος *Culex pipiens* («κοινά» κουνούπια). Οι άνθρωποι και τα υποειδή (και άλλα θηλαστικά) θεωρούνται ευκαιριακοί, αδέξοδοι ξενιστές, καθώς η ιαμιά είναι χαμηλή και μικρής διάρκειας και θεωρείται ότι δεν επαρκεί για την περαιτέρω μόλυνση των κουνουπιών.

Περίπου 75-80% των ατόμων που μολύνονται δεν εκδηλώνουν συμπτώματα και περίπου 20-25% εμφανίζουν ήπια αυτοπεριοριζόμενη νόσο που μοιάζει με ιογενή/ γριπώδη συνδρομή. Λιγότερο από 1% των ατόμων που μολύνονται (κυρίως άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και άτομα με χρόνια υποκείμενα νοσήματα) εμφανίζουν σοβαρή νόσο που προσβάλλει το κεντρικό νευρικό σύστημα (εγκεφαλίτιδα, μηνιγγίτιδα, οξεία χαλαρή παράλυση). Περισσότερες πληροφορίες για τον ιό του Δυτικού Νείλου μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Δ.Υ. (<https://eody.gov.gr/disease/ios-toy-dytikou-neiloy/>).

Η επιδημιολογική επιτήρηση της νόσου, η συστηματική και έγκαιρη διαχείριση των κουνουπιών και η εφαρμογή μέτρων ατομικής προστασίας από τα κουνούπια αποτελούν τα πλέον ενδεδειγμένα μέτρα πρόληψης της νόσου. Ο Ε.Ο.Δ.Υ. διενεργεί σε κάθε περίοδο μετάδοσης ενισχυμένη επιδημιολογική επιτήρηση της νόσου (ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών υγείας για την ανάγκη ελέγχου των ύποπτων κρουσμάτων, ενεργητική εργαστηριακή επιτήρηση, συστηματική διερεύνηση των διαγνωσμένων κρουσμάτων εντός 24 ωρών από τη διάγνωση / δήλωσή τους, καθημερινή ενημέρωση των φορέων για τα διαγνωσθέντα κρούσματα, έκδοση εβδομαδιαίας έκθεσης).

Ο Ε.Ο.Δ.Υ. κρίνει σκόπιμη και συστήνει την άμεση υλοποίηση των κάτωθι **βασικών μέτρων δημόσιας υγείας και πρόληψης**, που αποσκοπούν στη μείωση του πληθυσμού των διαβιβαστών στις ευρύτερες περιοχές όπου καταγράφεται πρόσφατη κυκλοφορία του ιού σε κουνούπια, στην ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού και στην έγκαιρη διάγνωση κρουσμάτων:

- **Εντατικοποίηση των δράσεων ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τα μέτρα ατομικής προστασίας από τα κουνούπια**, ιδίως σε περιοχές (Δήμους, Περιφερειακές Ενότητες) με καταγραφή κυκλοφορίας του ιού κατά τη φετινή περίοδο μετάδοσης 2022. Οι δράσεις ενημέρωσης του κοινού μπορεί να περιλαμβάνουν π.χ. διανομή σχετικού ενημερωτικού υλικού και διενέργεια ενημερωτικών συναντήσεων για το κοινό, σχετικά με τα ενδεικνυόμενα μέτρα προστασίας από τα κουνούπια. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να δοθεί στην ενημέρωση ομάδων υψηλού κινδύνου για σοβαρή νόσηση (όπως είναι οι ηλικιωμένοι και άτομα με υποκείμενα νοσήματα), π.χ. με στοχευμένες δράσεις σε χώρους όπου συχνάζουν ηλικιωμένοι (ΚΑΠΗ, εκκλησίες, ιατρεία, καφενεία).

Για τον σκοπό αυτό, ο Ε.Ο.Δ.Υ. έχει δημιουργήσει **ενημερωτικό υλικό** (φυλλάδια, αφίσες, παρουσιάσεις με τα μέτρα ατομικής προστασίας από τα κουνούπια και τον ιό του Δυτικού Νείλου), για την ενημέρωση του κοινού, το οποίο μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Δ.Υ. (<https://eody.gov.gr/disease/kounouypia/>). Μπορείτε να αναρτήσετε το υλικό αυτό στην ιστοσελίδα σας, να το ανατυπώσετε -εφόσον επιθυμείτε- προς διάθεση και διανομή του στον τοπικό πληθυσμό της περιοχής ευθύνης σας και να το χρησιμοποιήσετε σε ενημερωτικές συναντήσεις κοινού. Ο Ε.Ο.Δ.Υ. -εν όψη της περιόδου κυκλοφορίας των κουνουπιών 2022- διέθεσε μεγάλη ποσότητα ενημερωτικών φυλλαδίων για την προστασία από τα κουνούπια σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας, για την ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού. Μπορείτε να προμηθευθείτε επιπρόσθετη ποσότητα ενημερωτικών

- φυλλαδίων από τον Ε.Ο.Δ.Υ. (για την προστασία από τα κουνούπια: «Προφυλαχθείτε από τα κουνούπια», ή/και για τον ιό του Δυτικού Νείλου: «Ιός του Δυτικού Νείλου: Μαθαίνω και προφυλάσσομαι») και αφισών, με αίτημά σας (σε: c.kefaloudi@eody.gov.gr και g.varvaresos@eody.gov.gr).
- **Ευαισθητοποίηση και εγρήγορση των ιατρών** της περιοχής, για τη διερεύνηση όλων των ύποπτων περιστατικών και την έγκαιρη διάγνυσή τους. Ο Ε.Ο.Δ.Υ. έχει αποστείλει επιστολή ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των επαγγελματιών υγείας σε όλα τα Νοσοκομεία και τους Ιατρικούς Συλλόγους της χώρας, τον Μάιο 2022 (όπως κάθε έτος, πριν από κάθε περίοδο μετάδοσης), για την ανάγκη διερεύνησης των ύποπτων περιστατικών. Επίσης, ενημέρωσε εκτάκτως τηλεφωνικά τα Νοσοκομεία της Π.Ε. Ημαθίας και συνέστησε εγρήγορση για τυχόν ύποπτα ανθρώπινα περιστατικά.
- **Εντατικοποίηση των ολοκληρωμένων προγραμμάτων διαχείρισης κουνουπιών:** Η άμεση εντατικοποίηση και η συστηματική υλοποίηση αποτελεσματικών ολοκληρωμένων προγραμμάτων διαχείρισης κουνουπιών στην περιοχή ευθύνης σας, και κατά προτεραιότητα -πιο στοχευμένα- σε περιοχές (Δήμους, Περιφερειακές Ενότητες) με καταγραφή κυκλοφορίας του ιού κατά τη φετινή περίοδο μετάδοσης 2022 (σε ανθρώπους, ζώα ή κουνούπια), είναι υψίστης και καθοριστικής σημασίας για την πρόληψη της τοπικής διασποράς της νόσου και θα πρέπει να παραμένει θέμα υψηλής προτεραιότητας για την αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου.

Ως εκ τούτου, συστήνεται η στενή συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης για την εντατικοποίηση των ενδεικνυόμενων έργων διαχείρισης κουνουπιών και των δράσεων ενημέρωσης του κοινού (για τα μέτρα ατομικής προστασίας από τα κουνούπια), στις περιοχές με καταγραφή πρόσφατης κυκλοφορίας του ιού, από οποιοδήποτε σύστημα επιτήρησης. Παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε και συνεργασθείτε με όλες τις εμπλεκόμενες αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και τις αρμόδιες υπηρεσίες που μπορούν να συμμετέχουν στις δράσεις απόκρισης για τον έλεγχο του διαβιβαστή και για την ενημέρωση του κοινού. Σχετικά με ενδεικνυόμενα έκτακτα μέτρα ελέγχου των διαβιβαστών στην περιοχή, μπορείτε -εφόσον το κρίνετε σκόπιμο- να επικοινωνείτε με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (τηλ. 210 8180309) ή με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (τηλ. 210 5294582).

Επίσης, στο πλαίσιο εντατικοποίησης των ολοκληρωμένων προγραμμάτων διαχείρισης κουνουπιών, συμπεριλαμβάνεται η εντατικοποίηση και της εντομολογικής επιτήρησης στις ευρύτερες αυτές περιοχές και ο έλεγχος των συλλεχθέντων κουνουπιών-διαβιβαστών για μόλυνσή τους από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε εξειδικευμένα εργαστήρια.

Το προσωπικό του Τμήματος Νοσημάτων που Μεταδίδονται με Διαβιβαστές του Ε.Ο.Δ.Υ. είναι στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος ΔΣ ΕΟΔΥ

ΑΙΩΡΙΤΗΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Προϊστάμενος Χημείας
Α.Φ.
Νοσοκώ Παπαθανασίου

Θεοκλής Ζαούτης